

El cafè és a taula

PP i PSOE han tancat el nou Estatut valencià, un text marc per a la resta de reformes obertes a l'estat. El cafè per a tothom del 2005 s'ha fet a València.

“Els últims seran els primers”, resa la Bíblia. Un llibre que llegeix amb assiduitat Francesc Camps, pare de la reforma estatutària valenciana. L'altre progenitor, Joan Ignasi Pla, secretari general del PSPV-PSOE, ofrena aquest acord al president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, que ja té la seua Bíblia per a les reformes estatutàries en procés. El País Valencià, que va fer tard l'any 1982, amb un Estatut que ha hagut de suportar la falca “de segona”, és ara exemple de consens entre els dos partits majoritaris, capaços com han estat, en moments d'elevada crispació política, d'arribar a un pacte

que sembla satisfer ambdues parts, que no infringeix cap llei orgànica i que s'emmarca dins de la Constitució.

Qui ha guanyat més, després de tants mesos de negociació? Al País Valencià, per molt que es puga valorar la imatge d'un Pla dialogant i tenaç, n'ix clarament afavorit Camps. Des del punt de vista estatal, però, els socialistes ja tenen la ponència marc que voldran estendre tant com siga possible. A la seu del partit a València es va brindar amb cava amb motiu de l'acord. Els tres caps visibles del PP estatal –Mariano Rajoy, Ángel Acebes i Eduardo Zaplana–, en canvi, no se n'han volgut felicitar massa, i com a molt han recordat que se cenyeix a la Constitució i que defuig les “17 agències tributàries i 17 tribunals de justícia”.

Així, els dos punts que el PSPV-PSOE trobava a la fi com a innegociables –el servei tributari valencià i el fet que el director de Ràdio Televisió Valenciana siga nomenat per les Corts– queden, al remat, en l'aire. Es crea l'agència, però amb competències limitades, i la llei de RTVV es discutirà en els pròxims dies.

“Un pas positiu”, ha dit Zapatero, com molts altres socialistes. Ara la pilota és a dalt, al terrat de Catalunya.

Víctor Maceda

MÉS ARTICLES, MÉS DIPUTATS I MÉS AIGUA

- L'Estatut passa de 61 a 81 articles.
- Nacionalitat històrica.
- Capacitat del president valencià per dissoldre anticipadament les Corts.
- Nombre de conselleries sense límits.
- Mínim de 99 diputats.
- Es manté la barrera del 5% dels vots per accedir a les Corts.
- El Consell Jurídic Consultiu, el Consell Econòmic i Social, el Consell de l'Audiovisual –de nova creació–, els síndics de Comptes i de Greuges, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i el Monestir de la Valldigna passen a ser institucions dependents de la Generalitat.
- Especial relació de cooperació amb les comunitats autònomes veïnes que s'inclouen en l'arc mediterrani de la Unió Europea.
- Eliminació del terme “indissoluble” quan es fa referència a l'estat espanyol.
- Les diputacions mantenen totes les seues competències.
- Dret a rebre aigua de conques excendentàries, amb criteris sostenibles.
- Períodes de sessions d'un mínim de vuit mesos.
- No cal que un referèndum approve la reforma estatutària en marxa. En canvi,

UN FINANÇAMENT AMABLE AMB L'ESTAT

- Servei tributari valencià en règim de descentralització funcional, per gestionar, liquidar, recaptar i inspeccionar els impostos ja cedits a la Generalitat, col·laborant amb l'estat d'acord amb la llei que fixe les condicions de la cessió.
- Suficiència financera seguint els criteris de població i amb una sèrie de

RAFA GIL

sí que se n'hauran de fer en pròximes ocasions. A més, el president valencià podrà fer consultes populars quan ho trobe escaient.

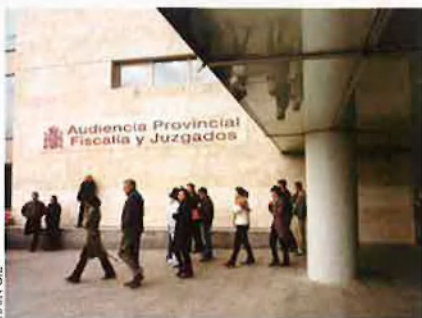
- Reconeixement de les comunitats de valencians residents a l'exterior, amb les quals hi haurà un tracte especial.
- Comitè valencià d'afers europeus, òrgan consultiu de nova creació.
- Observatori de la publicitat institucional, per evitar abusos des del poder.
- Defensa de la família.
- Comissió mixta entre la Generalitat i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, de tipus consultiu.
- Dret a una bona administració, que es materialitzarà facilitant l'accés dels ciutadans als documents de les institucions públiques valencianes.
- Ajudes per poder tenir un habitatge digne.

mecanismes d'anivellament en cas que no es cobresquen els recursos suficients. La Generalitat tindrà el mateix tractament fiscal que la legislació estableixca per a l'estat. Si es reforma el sistema tributari espanyol, i això afecta la supressió de tributs o una variació dels ingressos del País Valencià dependents de l'estat, l'estat haurà de compensar perquè el País Valencià no veja reduïdes les seues possibilitats de desenvolupament competencial i de creixement.

- Demanda de cessió dels impostos referents a l'electricitat, els hidrocarburs o l'alcohol, entre d'altres.
- Establiment d'una renda de ciutadania, la qual s'instaurarà mitjançant una llei aprovada per les Corts valencianes.
- Petició de gestió dels ports i dels aeroports de l'estat al País Valencià.
- S'aprovarà la llei de fons de cooperació local, per subvencionar, sobretot, els ajuntaments.

EL DRET DEL PASSAT

- Recuperació del dret foral valencià.
- Tribunal Superior de Justícia com a última instància, tret de la cassació i la unificació de doctrina.
- Creació del Consell Valencià de la Justícia com a òrgan consultiu.
- Policia autonòmica amb competències en seguretat ciutadana i vial.
- Clàusula de salvaguarda, coneguda com a "clàusula Camps", perquè el País Valencià puga demanar qualsevol competència que siga reconeguda a una altra comunitat i que es desitge tenir.
- Junta de Seguretat entre l'estat i la Generalitat per coordinar les policies.

RAFA GIL

SÍMBOLS IMMÒBILS

RAFA GIL

- Valencià com a "llengua pròpia"; el castellà, "llengua de l'estat espanyol".
- La Generalitat perd el cognom de Valenciana. Les Corts i els síndics són exclusivament en valencià.
- Comunitat Valenciana com a nom oficial, sempre en valencià.
- Bandera amb franja blava.
- No es fa cap referència a la unitat de la llengua catalana.
- Normativa de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua a tota la Generalitat.
- Es manté la denominació de "províncies" i no s'expliciten les comarques.
- Palau dels Borja, seu de les Corts.

Uns compromisos amagats al calaix

Partits polítics nacionalistes i d'esquerra (EUPV, Bloc, ERPV i Els Verds), sindicats (UGT-PV, CC OO-PV, Intersindical Valenciana) i entitats (Acció Cultural del País Valencià, Federació Escola Valenciana, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i Valencians pel Carvi) van signar un document, "Compromís per l'Estatut", lliurat l'11 de març a les Corts Valencianes. Molts aspectes del manifest, amb el text legal pactat, queden en un simple plec de desitjos incomplets. A continuació en repassem els principals.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El "Compromís per l'Estatut" demanava "la participació real i efectiva de la societat valenciana en la seua elaboració". Si bé durant un parell de mesos van desfilar alguns representants, una bona part de les peticions no han estat considerades. És el cas de la convocatòria d'un referèndum que approve el text pactat entre els dos partits majoritaris, un referèndum que al seu primer punt recomanava el *Compromís*.

BARRERA ELECTORAL

Calia "suprimir la barrera electoral [del 5% necessari per a accedir a les Corts Valencianes] per antidemocràtica". No ha estat així: ni s'ha tret a la llei electoral, on seria més fàcil variar-la. Això pot possibilitar que, novament, desenes de milers de valencians no estiguen representats al seu Parlament. Un model únic a l'estat i que tendeix al de Castella - la Manxa, Extremadura o Múrcia, on prima el bipartidisme.

POLICIA AUTONÒMICA

El cos de seguretat valencià resta pràcticament inamovible, feble com ara, sense cap competència, per exemple, en trànsit. No es fa una demanda expressa quant a seguretat ciutadana, una altra de les recomanacions del "Compromís". Es crea la Junta de Seguretat, que coordinarà les policies que conviuen al País Valencià, amb representació paritària de l'estat i de la Generalitat, comandada pel president valencià.

LLENGUA I SÍMBOLS

El "reconeixement de la unitat de la llengua" no és ni explícit ni implícit. No es reconeix el terme "País Valencià" ni els "símbols històrics propis". Dins l'àmbit de l'administració i de la justícia, no es contempla "el requisit lingüístic per accedir a la funció pública" ni "l'homologació dels títols administratius". Tampoc no es fa cap referència a la "integració [lingüística] dels nouvinguts".